

Andragerinde oplyse følgende: Spinder Jens Hansen paa Usferød dør i Efteraaret 1873. Enken Martha Amalie søger den 23de Novbr. f. A. Krigsministeriet om en lille Understøttelse. Den 3die Marts 1874 giver Ministeriet hende „een Gang for alle“ en Hjælp af 10 Rd. Den 13de Marts 1874 søger hun, der er 48 Aar gammel og formentlig arbejdsdygtig, Ministeriet om en aarlig Understøttelse. Den 19de Marts 1874 afflaas Andragendet, da der ikke hidtil er tilstaaet Arbejdernes Enker aarlig Understøttelse, med mindre Enkerne selv have arbejdet paa Fabrikken i en længere Narrække og ere blevene svage. Hun har selv kun arbejdet der fra sit 9de til sit 18de Aar. Den 20de Febr. 1875 ansøger hun paany om Pension, da hendes Helbred er svagt. Den 25de Febr. 1875 afflaas ogsaa dette Andragende, men der gives hende undtagelsesvis 20 Kr. Den 16de Decbr. 1875 indbringes et Andragende fra hende i Rigsdagen om at erholde en vedvarende Understøttelse. Udvalget finder — den 3die Marts 1876 — ikke tilstrækkelig Anledning til at anbefale dette Andragende og gjør ingen Indstilling. Den 9de Juni 1876 tilstaaer Ministeriet hende 20 Kr. som Følge af hendes personlige Henvendelse i Ministeriet — hun er meget ihærdig, som man ser — og den 3die Januar 1877 søger hun paany Ministeriet om en Understøttelse. Den 12te Januar 1877 svarer Ministeriet, at der i Begyndelsen af Regnskabsaaret 1877—78 kan udbetales hende 20 Kr. Den 25de Januar 1877 indbringes et Andragende fra hende i Rigsdagen om forhøjet Understøttelse. Den 7de Februar 1877 udtaler Finantsudvalget, at det anses det for rigtigt, at der tilstaaes hende en Understøttelse med et større aarligt Beløb og foreslaar derfor Andragendet henvist til Krigsministeren. Deraf vil man se, hvorledes man i Krigsministeriet har bestræbt sig for at følge et bestemt Princip over for hende, men hvorledes man paa hendes gjentagne Henvendelser og som Følge af hendes meget kraftige Optræden har fraveget dette Princip og givet hende Understøttelse. Finantsudvalget har ikke viist større Bestemthed, idet det ene Aar ikke finder Anledning til at anbefale hendes Andragende og det næste Aar henviser det til Krigsministeriet. Sagen er jo imidlertid ikke meget betydelig i og for sig, og jeg skal indrømme, at der er Grund til at antage, at den Paagjældende i de senere Aar er bleven noget svagere, end hun var, da hun blev Enke, skjøndt efter det personlige Kjendskab, jeg har til hende, er hun ikke meget svag eller i det Mindste er det den kraftige Billie, der skaffer hendes legemlige Optræden en vis bestemt, udvortes Kraft. Svad jeg derimod vil tillade mig at gjøre en Indvending imod, er, hvad der blev sagt af den ærede Ordfører, at man fandt det rigtigt, at der blev tilstaaet hende en aarlig Understøttelse i Lighed med, hvad der blev til-

staaet andre Bestillingsmænds Enker, f. Ex. Enker efter Bestillingsmænd ved Straffeanstalter; thi jeg tror, at det er urigtigt, at trække dette med ind her. Vi have det ikke som Princip og kunne ikke etablere det som Princip ved Usferød Fabrik, at Arbejdernes Enker skulle have Pension, idet der jo er mange Omstændigheder, som kunne gjøre dette betænkeligt. Det kunde blandt andet føre til en ikke ubetydelig Pensionsbyrde ved at bevirke Giftermaal i en meget fremrykket Alder osv., altsaa føre til en formindsket Indtægt af Fabrikken, hvad der vistnok vilde blive betragtet med lidet gunstige Dine først af Statsrevisionen og senere af Rigsdagen. Naar efter min Udtalelse her i Dag Udvalgets Henviisning af Andragendet bliver vedtaget, skal Sagen blive taget under nærmere Overveielse i Krigsministeriet, men uden at jeg derfor med nogen Sikkerhed kan sige, til hvilket Resultat denne Overveielse vil føre.

Ordføreren (Lh. Nielsen): Naar den høitærede Krigsminister udtalte sig om den paagjældende Enkes Ihærdighed, da er denne vel ogsaa Finantsudvalget bekendt, men naar den høitærede Minister mente, at der var en Uoverensstemmelse i den Maade, hvorpaa Finantsudvalget havde behandlet Andragendet, idet man ikke ifjor havde fundet tilstrækkelig Anledning til at henvise det, men i Aar endog vilde unde hende en vedvarende Understøttelse, saa skal jeg dog gjøre den høitærede Minister opmærksom paa, at han jo selv oplyste, at netop paa den Tid, da hun ansøgte hos Finantsudvalget, havde hun i Alt faaet en Understøttelse af 20 Kr. Det er dette, der har gjort, at man den Gang ikke har fundet tilstrækkelig Anledning til at henvise hendes Andragende; men i selve Ordet „tilstrækkelig“ ligger dog, at der kunde være lidet Anledning, men ikke tilstrækkelig. Nu er den forøgede Svaghed, som Krigsministeren omtalte, bleven tilstrækkelig til at henvise Andragendet, og da det ikke har været Udvalget bekendt, at hun i Aar har faaet Noget — hvad hun, saa vidt jeg har forstaaet Oplysningerne, har — men man har set, at hun i en Række af Aar har faaet Understøttelse, saa har man ment, at man neppe kunde komme bort fra at give hende nogen Understøttelse. Det er dette, der har foranlediget Udvalget til at indstille Andragendet til Krigsministerens Overveielse, thi Udvalget var vel bekendt med, at hun hvert Aar har faaet nogen Understøttelse. Naar jeg har nævnt Bestillingsmændene ved Straffeanstalterne, skal jeg yderligere forklare, hvad der, som jeg troede, maatte ligge deri, nemlig at Sammenligningen bestod deri, at hun skulde have Noget aarligt, men ikke i, at hun skulde have i samme Grad, som de paagjældende Bestillingsmænd; thi de faae jo i Reglen 100 eller 200 Kr., og saa høit har man ikke troet, at man skulde gaa med Hensyn til